

KLASA: 303-01/11-01/33
URBROJ: 513-02-1310/1-11-1
Zagreb, 20. srpanj 2011.

C A R I N A R N I C A M A
- s v i m a -
n/o pročelnika

**Predmet: Izmjene Protokola 4. uz Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između
Europskih zajednica i njihovih država članica s jedne strane i Republike
Hrvatske s druge strane, u pogledu definicije pojma »proizvodi s
podrijetlom« i načina upravne suradnje**
- uputa za postupanje, daje se

U Narodnim novinama Međunarodni ugovori br. 10/2011 objavljen je Zakon o potvrđivanju Odluke br. 1/2011 Vijeća za stabilizaciju i pridruživanje između EU i Hrvatske od 5/5/2011 kojom se mijenja i dopunjuje Protokol 4. uz Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica s jedne strane i Republike Hrvatske s druge strane, u pogledu definicije pojma »proizvodi s podrijetlom« i načina upravne suradnje. U Nastavku navodimo tekst Odluke, sa komentarom i primjerima vezanim uz primjenu predmetnih izmjena.

U Službenom glasilu EU serije C 215 od 21.07.2011. objavljena je Obavijest o primjeni dijagonalne kumulacije podrijetla između EU; Albanije, Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Makedonije, Crne Gore, Srbije i Turske. Obavijest stupa na snagu 21.07., ali se prema podacima navedenim u tablici primjenjuje već od 01. 06. 2011, što znači da je moguće i naknadno izdavanje dokaza o podrijetlu i povrat pristojbi temeljem naknadno izdanih dokaza o podrijetlu u skladu sa navedenim datumom.

**ODLUKA BR. 1/2011 VIJEĆA ZA STABILIZACIJU I PRIDRUŽIVANJE IZMEĐU
EU I HRVATSKE**
od 5/5/2011

**kojom se mijenja i dopunjuje Protokol 4. uz Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju
između Europskih zajednica i njihovih država članica s jedne strane i Republike
Hrvatske s druge strane, u pogledu definicije pojma »proizvodi s podrijetlom« i načina
upravne suradnje**

VIJEĆE ZA STABILIZACIJU I PRIDRUŽIVANJE IZMEĐU EU I HRVATSKE,

uzimajući u obzir Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica s jedne strane i Republike Hrvatske s druge strane^[1] (u daljnjem tekstu »Sporazum«), a posebice članak 39. Protokola 4. istoga,

Budući da:

(1) članci 3. i 4. Protokola 4. uz Sporazum osiguravaju dvostranu kumulaciju podrijetla u Europskoj uniji ili u Hrvatskoj.

(2) je Hrvatska zatražila kumuliranje podrijetla kad se ugrađuju materijali podrijetlom iz Unije, iz Hrvatske ili iz bilo koje zemlje ili teritorija koji sudjeluju u procesu stabilizacije i pridruživanja Unije^[2] ili se ugrađuju materijali podrijetlom iz Turske na koje se Odluka br. 1/95 Vijeća za pridruživanje između EZ i Turske od 22. prosinca 1995. o provedbi završne faze Carinske unije^[3] primjenjuje^[4].

(3) se u svrhu omogućavanja Uniji i Hrvatskoj da izvuku korist iz proširene zone kumulacije, odredbe Protokola 4. uz Sporazum trebaju shodno izmijeniti i dopuniti,

USVOJILO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Protokol 4. uz Sporazum je ovime izmijenjen i dopunjen kako slijedi:

(1) U Pregled sadržaja dodano je sljedeće:

«Dodatak V.: Proizvodi isključeni iz kumulacije predviđene u članku 3. i članku 4.».

(2) Članak 3. zamijenjen je sljedećim:

»Članak 3.

KUMULACIJA U ZAJEDNICI

1. Ne dovodeći u pitanje odredbe članka 2(1), smatra se da su proizvodi podrijetlom iz Zajednice ako su takvi proizvodi tamo pribavljeni, s ugrađenim materijalima podrijetlom iz Hrvatske, Zajednice ili bilo koje zemlje ili teritorija koji sudjeluju u procesu stabilizacije i pridruživanja Europske unije^[5], ili s ugrađenim materijalima podrijetlom iz Turske na koje se primjenjuje Odluka br. 1/95 Vijeća za pridruživanje između EZ i Turske od 22. prosinca 1995.^[6], pod uvjetom da rad ili obrada provedeni u Zajednici nadilaze radnje navedene u članku 7. Nije neophodno za takve materijale da budu podvrgnuti dostatnom radu ili obradi.

2. Gdje rad ili obrada izvršeni u Zajednici ne nadilaze radnje navedene u članku 7., smatra se da je dobiveni proizvod podrijetlom iz Zajednice samo kad je tamo dodana vrijednost veća od vrijednosti upotrijebljenih materijala podrijetlom iz neke od drugih zemalja ili teritorija navedenih u stavku 1. Ako tomu nije tako, smatra se da je dobiveni proizvod podrijetlom iz zemlje koja predstavlja najveću vrijednost materijala s podrijetlom upotrijebljenih u proizvodnji u Zajednici.

3. Proizvodi, podrijetlom iz jedne od zemalja ili teritorija navedenih u stavku 1. koji nisu podvrgnuti bilo kakvom radu ili obradi u Zajednici zadržavaju svoje podrijetlo ako su izvezeni u jednu od tih zemalja ili teritorija.

4. Kumulacija iz ovog članka može se primijeniti samo ako:

(a) je sporazum o povlaštenoj trgovini u skladu s člankom XXIV. Općeg sporazuma o carinama i trgovini (GATT) primjenjiv između zemalja ili teritorija uključenih u stjecanje statusa podrijetla i zemlje odredišta;

(b) su materijali i proizvodi stekli status podrijetla primjenom pravila o podrijetlu jednakih onima koja su dana u ovom Protokolu; i

(c) su obavijesti koje naznačavaju ispunjenje neophodnih zahtjeva za primjenu kumulacije objavljene u Službenom listu Europske unije (serija C) i u Hrvatskoj prema njenim postupcima.

Kumulacija predviđena ovim člankom primjenjuje se od datuma naznačenog na obavijesti objavljenoj u *Službenom listu Europske unije* (serija C).

Zajednica dostavlja Hrvatskoj, putem Europske komisije, pojedinosti Sporazuma i odgovarajućih pravila o podrijetlu koja su se primjenjivala s ostalim zemljama ili teritorijima navedenima u stavku 1.

Proizvodi u Dodatku V. isključuju se iz kumulacije predviđene u ovom članku.«.

Komentar:

Za razliku od dosadašnje mogućnosti kumulacije podrijetla pri proizvodnji u zemljama članicama EU samo sa materijalima podrijetlom iz Hrvatske, izmjenama čl.3. omogućena je kumulacija u EU s materijalima podrijetlom iz zemalja koje sudjeluju u procesu stabilizacije i pridruživanja: BiH, Srbije, Makedonije, Crne Gore i Albanije i Turske, ali samo za industrijske proizvode tj. osim robe iz Poglavlja 1-24 HS-a.

Međutim, navedeni sustav kumulacije sa robom podrijetlom iz R Turske još nije u primjeni, uslijedit će tek po stupanju na snagu izmjene Ugovora o slobodnoj trgovini između RH i R Turske. Navedena izmjena bit će objavljena u N.N. Međunarodni Ugovori i na internet stranicama Carinske uprave.

Osim mogućnosti korištenja sustava kumulacije temeljem točke 1. ovog člana u procesu proizvodnje omogućava se zemljama članicama EU temeljem točke 3. ovog članka i i potvrđivanje hrvatskog, srpskog, makedonskog, bosansko hercegovačkog, crnogorskog i albanskog podrijetla, a i turskog podrijetla nakon objave izmjene Ugovora o slobodnoj trgovini između RH i R Turske.

Pri tome će carinske vlasti zemlje članice EU ispostavljati certifikat EUR 1 na obrascu propisanom Protokolom 4. SSP-a, a ne na obrascu propisanom CEFTA ugovorom.

U slučaju gore navedenog uvoza u RH robe podrijetlom iz BiH, Srbije, Makedonije, Crne Gore i Albanije temeljem dokaza o podrijetlu koje je ovjerila carinska služba zemlje članice EU ili temeljem izjave na računu koje je ispostavio izvoznik na teritoriju EU, primijenit će se stopa carine propisana CEFTA Sporazumom.

(3) Članak 4. zamijenjen je sljedećim:

Članak 4.

KUMULACIJA U HRVATSKOJ

1. Ne dovodeći u pitanje odredbe članka 2(2), smatra se da su proizvodi podrijetlom iz Hrvatske ako su takvi proizvodi tamo pribavljeni, s ugrađenim materijalima podrijetlom iz Zajednice, Hrvatske ili bilo koje zemlje ili teritorija koji sudjeluju u procesu stabilizacije i pridruživanja Europske unije^[7], ili s ugrađenim materijalima podrijetlom iz Turske na koje se primjenjuje Odluka br. 1/95 Vijeća za pridruživanje između EZ i Turske od 22. prosinca 1995. ^[8] pod uvjetom da rad ili obrada provedeni u Hrvatskoj nadilaze radnje navedene u članku 7. Nije neophodno za takve materijale da budu podvrgnuti dostatnom radu ili obradi.

2. Gdje rad ili obrada izvršeni u Hrvatskoj ne nadilaze radnje navedene u članku 7., smatra se da je dobiveni proizvod podrijetlom iz Hrvatske samo kad je tamo dodana vrijednost veća od vrijednosti upotrijebljenih materijala podrijetlom iz neke od drugih zemalja ili teritorija navedenih u stavku 1. Ako tomu nije tako, smatra se da je dobiveni proizvod podrijetlom iz zemlje koja predstavlja najveću vrijednost materijala s podrijetlom upotrijebljenih u proizvodnji u Hrvatskoj.

3. Proizvodi podrijetlom iz jedne od zemalja ili teritorija navedenih u stavku 1. koji nisu podvrgnuti bilo kakvom radu ili obradi u Hrvatskoj zadržavaju svoje podrijetlo ako su izvezeni u jednu od tih zemalja ili teritorija.

4. Kumulacija iz ovog članka može se primijeniti samo ako:

(a) je sporazum o povlaštenoj trgovini u skladu s člankom XXIV. Općeg sporazuma o carinama i trgovini (GATT) primjenjiv između zemalja ili teritorija uključenih u stjecanje statusa podrijetla i zemlje odredišta;

(b) su materijali i proizvodi stekli status podrijetla primjenom pravila o podrijetlu jednakih onima koja su dana u ovom Protokolu; i

(c) su obavijesti koje naznačavaju ispunjenje neophodnih zahtjeva za primjenu kumulacije objavljene u Službenom listu Europske unije (serija C) i u Hrvatskoj prema njenim postupcima.

Kumulacija predviđena ovim člankom primjenjuje se od datuma naznačenog na obavijesti objavljenoj u *Službenom listu Europske unije* (serija C).

Hrvatska dostavlja Zajednici, putem Europske komisije, pojedinosti Sporazuma, uključujući datume stupanja na snagu i njihova odgovarajuća pravila o podrijetlu koja su se primjenjivala s ostalim zemljama ili teritorijima navedenima u stavku 1.

Proizvodi u Dodatku V. isključuju se iz kumulacije predviđene u ovom članku.«

Komentar:

Proizvodnja (točka 1. ovog članka)

za razliku od dosadašnje mogućnosti kumulacije podrijetla pri proizvodnji u RH sa materijalima podrijetlom samo iz EU izmjenama čl. 4. omogućena je kumulacija u RH i materijalima podrijetlom iz BiH, Srbije, Makedonije, Crne Gore i Albanije i Turske ali samo za industrijske proizvode (tj. osim robe iz Poglavlja 1-24 HS-a) za izvoz u EU.

Međutim, navedeni sustav kumulacije sa robom podrijetlom iz R Turske još nije u primjeni , uslijedit će tek po stupanju na snagu izmjene Ugovora o slobodnoj trgovini između RH i R Turske. Navedena izmjena bit će objavljena u N.N. Međunarodni Ugovori i na internet stranicama Carinske uprave.

Navedeno znači da hrvatski izvoznici sustavom kumulacije mogu potvrđivati hrvatsko podrijetlo za izvoz u EU ukoliko su u proizvodnji korišteni materijali EU podrijetla ili materijali podrijetlom iz BiH, Srbije, Makedonije, Crne Gore, Albanije i Turske (uz privremeno izuzeće iz stavka 1.), ali samo temeljem dokaza o podrijetlu koje su ovjerile carinske službe navedenih zemalja ili temeljem izjava na računu koje je ispostavio izvoznik na teritoriju navedenih zemalja i pod uvjetom da je postupak prerade ili obrade nad navedenim materijalima u RH veći od nedostatnih postupaka navedenih u čl. 7. Protokola 4.

Sustav kumulacije nije moguće primijeniti u proizvodnji proizvoda koji se pri izvozu razvrstavaju u tarifne bojeve navedene u Dodatku V. ovog Protokola. Navedeni proizvodi ispunjavaju uvjete za stjecanje preferencijalnog podrijetla samo ukoliko su zadovoljeni uvjeti navedeni u Popisu obrade ili prerade.

Navedeno znači da se u vezi ograničenja pobrojanih u Dodatku V sve sirovine s podrijetlom (osim sirovina RH podrijetla) trebaju smatrati materijalom bez podrijetla.

Napominje se da je, neovisno o izmjenama SSP-a i nadalje u primjeni parcijalna dijagonalna kumulacija podrijetla temeljem ugovora CEFTA materijalima podrijetlom iz EU, EFTA-e i Turske među onim zemljama CEFTA-e koje primjenjuju navedene ugovore.

Primjeri za primjenu sustava kumulacije :

- *pri proizvodnji izoliranih bakrenih kablova iz tarifnog broja 85.44 potrebno je zadovoljiti postotno pravilo: proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala bez podrijetla ne prelazi 40% cijene franko tvornica proizvođača.
Za izvoz u EU prije izmjena bilo je moguće mimo uvjeta propisanih Popisom prerade koristiti bakrenu žicu samo podrijetlom iz EU, dok je sada moguće koristiti i žicu podrijetlom iz Srbije.*
- *pri proizvodnji mesnih konzervi iz Poglavlja 16 HS-a potrebno je zadovoljiti uvjet: proizvodnja od živih životinja bez podrijetla. Navedenim izmjenama moguće je u sustavu kumulacije (mimo uvjeta propisanih Popisom prerade) koristiti meso podrijetlom iz BiH.*
- *u proizvodnji gotovih tekstilnih proizvoda iz poglavlja 62 HS-a za izvoz u EU moguće je u proizvodnji u RH koristiti tekstilnu tkaninu podrijetlom iz zemalja regije mimo uvjeta iz Popisa prerade ili obrade. Uvjet se odnosi na osnovnu tkaninu, podstavu i međupodstavu (izuzeća koja nisu moguća u skladu su s Napomenom 6. Dodatka II).*

U primjeni sustava kumulacije potrebno je osigurati skladištenje materijala s podrijetlom odvojeno od skladištenja materijala bez podrijetla, čak ako je posrijedi istovjetan proizvod.

Izuzetak je moguć samo ako Carinska uprava odobri izvozniku-proizvođaču sustav odvojenog knjigovodstvenog iskazivanja u skladu s odredbama čl 21. Protokola 4.

Primjena sustava kumulacije podrijetla moguća je u svim vrstama carinskih postupaka (redovan izvoz, ponovan izvoz, vanjska proizvodnja, unutarnja proizvodnja, privremen uvoz itd.), iako je u praksi najviše zastupljen pri postupku unutarnje proizvodnje.

Osobitu važnost u primjeni sustava kumulacije treba obratiti u primjeni postupka vanjske proizvodnje (napr. izvoz na nadogradnju teretnih vozila ili popravak uređaja), budući da zemlja ugovornica na čijem teritoriju se obavljaju radnje odobrene vanjskom proizvodnjom ne može izdati dokaz o podrijetlu samo na vrijednost rada i ugrađenog materijala, već samo za cjelovit proizvod (teretno vozilo sa nadogradnjom ili uređaj već popravljen) u skladu s definicijom kvalifikacijske jedinice prema čl. 8. Protokola 4.

Kao dokaznu dokumentaciju za primjenu navedenog sustava u svim slučajevima, izvoznik je dužan osigurati i čuvati tri godine podatke o sljedivosti knjigovodstvene dokumentacije kakvom se može dokazati uporaba materijala s podrijetlom u proizvodnji izvezene robe. Sljedivost dokumentacije mora biti u kontinuitetu povezana za svaku pojedinačnu izvoznju pošiljku i u skladu s podacima u JCD-u.

Razumijeva se, dakle, da je u izvoznom proizvodu sa stečenim preferencijalnim podrijetlom u sustavu kumulacije stvarno i ugrađen materijal s podrijetlom.

Preprodaja robe EU podrijetla temeljem točke 3. ovog članka :

temeljem članka 4.točke 3. može se pri izvozu iz RH ovjeravati podrijetlo EU, BiH, Srbije, Crne Gore, Makedonije i Albanije ukoliko roba nije podvrgnuta bilo kakvoj preradi ili obradi pa čak niti nedostatnim postupcima (izvoz u nepromijenjenom stanju za izvoz u jednu od prethodno navedenih zemalja). Ovom važnom izmjenom omogućeno je, između ostalog i za hrvatske tvrtke držaoce distribucijskih skladišta preprodaja robe uz dokazivanje EU podrijetla u BiH, Srbiju, Makedoniju, Crnu Goru, Albaniju kao i preprodaja robe s podrijetlom iz navedenih zemalja za izvoz u EU.

U slučajevima da RH potvrđuje EU podrijetlo za izvoz u navedene zemlje regije ispostaviti će se certifikat predviđen Protokolom 4. SSP-a, a ne certifikat predviđen CEFTA sporazumom. Ovakvi se certifikati neslužbeno u praksi nazivaju još i zamjenskim certifikatima iako je iste potrebno razlikovati od zamjenskih certifikata čije izdavanje je propisano člankom 20. Protokola 4. kao izdavanje potvrde o prometu robe EUR 1 na temelju prethodno izdanog ili popunjenog dokaza o podrijetlu. Razlika u izdavanju certifikata temeljem članka 4. i članka 20. odnosi se na obaveze carinske službe koje prethode izdavanju certifikata kojim se potvrđuje podrijetlo druge zemlje ugovornice. Naime certifikati koji se izdaju temeljem članka 4 točka 2. i 3. odnose se i na robu koja se ne nalazi pod carinskim nadzorom te svakoj takvoj

ovjeri treba prethoditi kontrola knjigovodstvene sljedivosti, dok pri izdavanju certifikata temeljem članak 20. isto nije potrebno budući da je primjenjivo samo na robu koja se nalazi pod carinskim nadzorom.

Definiranje podrijetla za robu podvrgnutu nedostatnim postupcima u skladu s točkom . 2. ovog članka:

pravila u vezi stjecanja podrijetla nedostatnim postupcima novina su u Protokolu 4 SSP-a koji je sada usklađen odredbama članak 3. Dodatka 4. CEFTA sporazuma.

Ukoliko se roba sa EU podrijetlom u RH podvrgne nekim od nedostatnih postupaka navedenih u čl. 7. pri izvozu se podrijetlo definira prema kriterijima novostvorene dodane vrijednosti na teritoriju RH ukoliko ista nadilazi vrijednost uvezenih materijala ili prema podrijetlu materijala s najvećom vrijednosti.

Primjer:

- u postupku skladištenja u RH smještena je roba podrijetlom iz EU, na teritoriju RH prepakirana od više pošiljaka sa podrijetlom u novo složene komplete. Prilikom izvoza carinski organi RH ovjerit će dokaz o EU podrijetlu , budući da je vrijednost materijala s podrijetlom veća od dodane vrijednosti - rada tj. prepakiranja. Dokaz o EU podrijetlu može se izdati za izvoz u EU, BiH, Srbiju, Crnu Goru ,Makedoniju, Albaniju (Tursku – nakon izmjene ugovora s Turskom samo za industrijske proizvode).

Skreće se pozornost da je navedeni sustav kumulacije moguće primijeniti neovisno o tome da li je roba pod carinskim nadzorom ili ne uz uvjet da je izvoznik osigurao svu potrebnu dokumentaciju kojom dokazuje sljedivost dokumentacije u odnosu na kretanja robe s podrijetlom.

Ograničenja u primjeni sustava kumulacije :

izmjenom Protokola 4. uvedeno je ograničenje tj. zabrana primjene sustava kumulacije za sve proizvode koji su navedeni u Dodatku V (vidjeti tekst Dodatka V na kraju ove Odluke). Iako se razlog uvođenja navedenih ograničenja primjenjuje na proizvode sa visokim sadržajem šećera, sustav zabrane kumulacije odnosi se ne samo na šećer već i na sve ostale komponente uvjetovane Popisom prerade koje se rabe u proizvodnji robe definirane tarifnim brojevima navedenim u Dodatku V. Navedeno znači da se dokaz o podrijetlu za proizvode koji se izvoze prema tarifnim brojevima navedenim u Dodatku V. može izdati samo ukoliko su zadovoljeni uvjeti predviđeni Popisom prerade ili obrade nad materijalima bez podrijetla. Ukoliko se koriste materijali s podrijetlom iste treba tretirati kao materijale bez podrijetla u pogledu primjene uvjeta za stjecanje podrijetla.

Primjer :

- u proizvodnji slatkiša iz tar. broj 1704 HS-a korišten je uvezeni šećer s podrijetlom iz bilo koje zemlje uključene u sustav kumulacije, u količini koja odgovara vrijednosti od 50 % u odnosu na cijenu finalnog proizvoda fco tvornica proizvođača. Takav proizvod ne zadovoljava uvijete iz Popisa prerade (ograničenje se odnosi na 30 % vrijednosti šećera bez podrijetla), a kumulaciju nije moguće primijeniti. U navedenim slučaju može se prihvatiti samo ona količina uvezenog šećera s podrijetlom koja odgovara vrijednosti od 30 %, a ostala količina šećera od 20 % vrijednosti finalnog proizvoda treba biti šećer hrvatskog podrijetla (cjelovito dobiven od repe uzgojene na teritoriju RH ili šećer dobiven dostatno prerađenom uvezenom šećernom repom bez podrijetla.

(4) Članak 7(1)(m) zamijenjen je sljedećim:

(m) jednostavno miješanje proizvoda, bilo da su iste vrste ili ne; miješanje šećera s bilo kojim drugim materijalom;“

Komentar:

Nedostatni postupci prerade ili obrade na materijalima bez podrijetla nabrojani u članku 7, bilo da su obavljani kao pojedinačne operacije ili kombinacije više operacija, nisu dostatni za stjecanje preferencijalnog podrijetla za izvoz na područje zemalja ugovornica.

Nedostatnim se postupcima, uz ostalo, može smatrati i ventiliranje, sušenje, uklanjanje oštećenih dijelova s proizvoda, razvrstavanje, ispitivanje ili kalibraciju, jednostavno razrjeđivanje vodom ili drugom tekućinom, ioniziranje, soljenje, filetiranje itd...

Važno je upozoriti na nužnost provjere, tj. uvida u proces proizvodnje robe za koje se zahtijeva ispostavljanje dokaza o podrijetlu, što carinski djelatnici trebaju, u slučajevima sumnje, provesti u pogonima proizvođača kako bi se utvrdilo da li je riječ o nedostatnom postupku proizvodnje ili postupku proizvodnje većem od nedostatnog.

Izmjena čl 7/1(m) odnosi se na dodani tekst : „miješanje šećera s bilo kojim drugim materijalom „ kao na pr. miješanje šećera sa kakao prahom ili dextrozom ,limunskom kiselinom, octenom kiselinom itd.... Takove mješavine ne mogu steći hrvatsko preferencijalno podrijetlo osim ako se ne koristi šećer sa podrijetlom dobiven u RH tj. cjelovito dobiven od šećerne repe uzgojene u RH ili šećer dobiven dostatnom obradom ili preradom od šećerne repe uvezene u RH .

Ako je roba bez podrijetla podvrgnuta navedenim postupcima, ne može steći hrvatsko preferencijalno podrijetlo, čak i kad je udovoljeno autonomnim pravilima podrijetla, tj. uvjetima u Popisu prerade.

Ako je tim postupcima podvrgnuta roba s podrijetlom, pri izvozu tvrdit će se podrijetlo temeljem čl. 3 i 4. stavka 2. ovog Protokola (prema zemlji u kojoj je dodana vrijednost veća od vrijednosti materijala sa podrijetlom ili ako to nije slučaj prema zemlji podrijetla materijala sa najvećom vrijednosti).

(5) Članak 13(1) zamijenjen je sljedećim:

»1. Povlaštenu tretman predviđen Sporazumom primjenjuje se samo na proizvode koji udovoljavaju zahtjevima ovog Protokola, koji su izravno prevezeni između Zajednice i Hrvatske ili preko teritorija drugih zemalja ili teritorija navedenih u člancima 3. i 4. Ipak, proizvodi koji predstavljaju samo jednu pošiljku mogu se prevoziti kroz druge teritorije s, ukaže li se prilika, pretovaranjem ili privremenim skladištenjem na takvim teritorijima, pod uvjetom da ostanu pod nadzorom carinskih vlasti u zemlji provoza ili skladištenja i da ne budu podvrgnute drugim radnjama osim istovara, pretovara ili bilo koje radnje namijenjene tome da ih sačuva u dobrom stanju.

Proizvodi s podrijetlom mogu se transportirati cjevovodom preko teritorija koji nisu Zajednica ili Hrvatska.«.

Komentar

Izmjenom stavka 1. ovog članka proširen je pojam izravnog prijevoza tj. nije ograničen samo na prijevoz između Zajednice i RH, već se izravnim prijevozom smatra i prijevozi skladištenje preko teritorija zemalja sa kojima je moguća kumulacija. Pri tome ne treba inzistirati na potvrdama o direktnoj pošiljci, kao u slučajevima prijevoza, istovara ili pretovara koje se obavljaju na teritoriju trećih zemalja.

6) Članak 14(1) zamijenjen je sljedećim:

»1. Proizvodi s podrijetlom poslani na izložbu u zemlju ili na teritorij osim onih navedenih u člancima 3. i 4. i prodani nakon izložbe za uvoz u Zajednicu ili u Hrvatsku imaju korist od uvoza prema odredbama Sporazuma pod uvjetom da se carinskim vlastima pokažu zadovoljavajući dokazi da:

(a) je izvoznik te proizvode isporučio iz Zajednice ili iz Hrvatske zemlji u kojoj je održana izložba i da ih je tamo izložio;

(b) su proizvodi prodani ili na drugi način ustupljeni od strane izvoznika osobi u Zajednici ili u Hrvatskoj;

(c) su proizvodi isporučeni tijekom izložbe ili neposredno nakon nje u stanju u kojem su poslani na izložbu; i

(d) proizvodi nisu, budući da su isporučeni za izložbu, upotrijebljeni za bilo koju svrhu osim prikazivanja na izložbi.«.

(7) Članak 15(1) zamijenjen je sljedećim:

»1. Materijali bez podrijetla upotrijebljeni u proizvodnji proizvoda s podrijetlom u Zajednici, u Hrvatskoj ili jednoj od drugih zemalja ili teritorija navedenih u člancima 3. i 4. za koje je izdan dokaz o podrijetlu ili napravljen u skladu s odredbama Glave V. ne podliježu u Zajednici ili u Hrvatskoj povratu ili izuzeću od carine bilo koje vrste.«.

Komentar

Članak 15. Protokola 4. propisuje sustav zabrane povrata ili izuzeća od plaćanja carine za robu uvezenu u sustavu unutarnje proizvodnje, ako se za finalni proizvod zahtjeva ispostavljanje dokaza o podrijetlu pri izvozu u zemlju ugovornicu.

Primjena navedenog sustava propisana je nacionalnim propisom, člankom 220. CZ-a, a poznat je i pod neslužbenim nazivom „non-draw back“ sustav. Primjenjuje se u sustavu unutarnje proizvodnje uz odgodu od plaćanja carine ili u sustavu unutarnje proizvodnje uz povrat carine.

Carinska su tijela dužna, prije ovjere dokaza o podrijetlu, provjeriti da li je u procesu proizvodnje rabljen bilo kakav materijal bez podrijetla, neovisno o uvjetima iz Popisa prerade tj. i u slučajevima kada taj materijal ne utječe na stjecanje statusa preferencijalnog podrijetla proizvoda.

Na takav materijal treba naplatiti važeću stopu carine propisanu Uredbom o carinskoj tarifi RH, koja ne mora biti nužno osnovna stopa carine, uz obavezu podnošenje obračunske deklaracije. Na to ne utječe činjenica da je na robu bez podrijetla već naplaćena carina u zemlji iz koje se robu uvozi u RH na unutarnju proizvodnju

Porez na dodanu vrijednost se pri tome ne obračunava.

Izmjena u odnosu na dosadašnji tekst čl.15/1 odnosi se na definiranje robe s podrijetlom u vezi primjene sustava „non draw back“ .

Podroban opis postupka za primjenu ovog sustava naveden je u napatku br. 4/06 Naputak za provedbu postupka sa gospodarskim učinkom.

Naime, u skladu sa navedenim izmjenama na robu s podrijetlom iz EU, BiH, Srbije, Crne Gore, Albanije, Makedonije i Turske (samo za industrijske proizvode, ali tek nakon stupanja na snagu izmjene Ugovora RH-Turska) koja je korištena u sustavu unutarnje proizvodnje neće se plaćati carina ukoliko se finalni proizvod izvozi u EU.

Primjer:

- u sustavu unutarnje proizvodnje slatkiša iz tar. broja 17 04 za izvoz u EU, korišten je šećer podrijetlom iz Srbije, uz vrijednosno učešće u gotovom proizvodu do 30 % zbog čega je, uz pretpostavku da su zadovoljeni i ostali uvjeti iz Popisa prerade moguće izdati certifikat EUR-1.

1704	Proizvodi od šećera (uključujući bijelu čokoladu), bez kaka	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz Poglavlja 17. ne premašuje 30% cijene proizvoda fco tvornica
------	---	---

Do izmjene ovog članka u konkretnom slučaju bilo je potrebno naplaćivati stopu carine na šećer podrijetlom iz Srbije, budući da se za potrebe primjene ovog članka predmetni šećer smatrao robom bez podrijetla, iako se naplaćivala preferencijalna stopa carine sukladno CEFTA Ugovoru.

Izmjenama članka 15. u točki 1. navedeni šećer se smatra robom s podrijetlom i u smislu ovog članka i ne podliježe naplati stope carine (niti osnovne niti preferencijalne).

Napomena :ukoliko se izvozi proizvod iz tar. broja 1704 9099 ne bi bilo moguće potvrditi HR podrijetlo u slučaju da se koristi šećer podrijetlom iz Srbije u vrijednosti većoj od 30 % zbog ograničenja u primjeni kumulacije propisane člankom 4. i Dodatkom V.

(8) Članak 17(4) zamijenjen je sljedećim:

»4. Potvrdu o prometu robe EUR.1 izdaju carinske vlasti države članice Zajednice ili Hrvatske ako se dotični proizvodi mogu smatrati proizvodima podrijetlom iz Zajednice, Hrvatske ili jedne od zemalja ili teritorija navedenih u člancima 3. ili 4. te ispunjavaju ostale zahtjeve ovog Protokola.«.

Komentar

Izmjenama članka 17. propisan je pravni osnov za ovjeravanje certifikata EUR-1 za robu podrijetlom iz svih zemalja koje su uključene u sustav kumulacije tj. osim za EU i za BiH, Srbiju, Makedoniju, Albaniju, Crnu Goru i Tursku (nakon izmjene ugovora RH-Turska).

Pri zaprimanju zahtjeva za ispostavljanje certifikata EUR.1, carinarnica mora obratiti pozornost na izjave temeljem kojih izvoznik zahtijeva potvrdu EUR.1 (stranica 4. zahtjeva za ispostavljanje potvrde EUR.1).

Nadalje, ukoliko hrvatski izvoznik zahtijeva potvrđivanje preferencijalnog podrijetla zemlje iz koje je roba prethodno uvezena, potrebno je priložiti i dokaz o podrijetlu podnesen prilikom uvoza. Ukoliko je roba u RH uvezena temeljem izjave ovlaštenog izvoznika a reekspotira se u jednu od prethodno navedenih zemalja preferencijano podrijetlo potvrdit će se certifikatom EUR-1 koje ovjerava carinska služba RH, uz pretpostavku da su osigurani dokazi o knjigovodstvenoj sljedivosti. Pri tome se, temeljem navedenih izmjena, za ukupnu količinu robe koja navedena na dokazu o podrijetlu prilikom uvoza može izdati više dokaza o podrijetlu prilikom izvoza (parcijalne isporuke).

(9) Članak 22(2) zamijenjen je sljedećim

»2. Izjava na računu može se napisati ako se dotični proizvodi mogu smatrati proizvodima podrijetlom iz Zajednice, Hrvatske ili jedne od drugih zemalja ili teritorija navedenih u člancima 3. i 4. te ispunjavaju druge zahtjeve ovog Protokola.«.

Komentar

Izmjenama članka 22. propisan je pravni osnov za izdavanje izjava na računu osim za dokazivanje RH podrijetla i za dokazivanje podrijetla drugih zemalja uključenih u sustav kumulacije tj. osim za izvoz u EU i za izvoz u BiH, Srbiju, Makedoniju, Albaniju, Crnu Goru i Tursku (tek nakon stupanja na snagu izmjene ugovora RH-Turska).

Izjavom na računu bilo kojeg izvoznika može se potvrditi podrijetlo zemalja iz čl.3. i 4. ukoliko je vrijednost pošiljke do 6000 eura, međutim za ovlaštene izvoznike potrebno je u tu svrhu i pod određenim uvjetima, ishoditi izmjenu rješenja za ovlaštenog izvoznika.

Kako je već navedeno u komentaru čl.17. u koliko se roba koja je uvezena u RH sa izjavom na računu ovlaštenog izvoznika iz EU i preprodaje u zemlje regije, prilikom izvoza iz RH ispostaviti će se jedan ili više certifikata EUR-1.

Tekst izjave na računu treba biti u originalu što podrazumijeva originalni potpis izvoznika, ali ne uvjetuje ujedno i originalni račun na kojem je ispostavljen navedeni dokaz o podrijetlu.

(10) Članak 28. zamijenjen je sljedećim:

»Članak 28.

DOKAZNE ISPRAVE

Dokumenti navedeni u člancima 17(3) i 22(3) korišteni za potrebe dokazivanja da se proizvodi obuhvaćeni potvrdom o prometu robe EUR.1 ili izjavom na računu mogu smatrati proizvodima podrijetlom iz Zajednice, iz Hrvatske ili neke od drugih zemalja ili teritorija navedenih u člancima 3. i 4. te ispunjavaju druge zahtjeve ovog Protokola mogu se između ostalog sastojati od sljedećeg:

(a) izravnog dokaza o procesima koje je izvršio izvoznik ili dobavljač kako bi dobio dotičnu robu, sadržanu primjerice u poslovnim knjigama ili internom knjigovodstvu izvoznika ili dobavljača;

(b) dokumenti koji dokazuju status podrijetla upotrijebljenih materijala, izdani ili napravljeni u Zajednici ili u Hrvatskoj gdje su ti dokumenti upotrijebljeni u skladu s domaćim pravom;

(c) dokumenti koji dokazuju rad ili obradu materijala u Zajednici ili u Hrvatskoj, izdani ili napravljeni u Zajednici ili u Hrvatskoj, gdje su ti dokumenti upotrijebljeni u skladu s domaćim pravom;

(d) potvrda o prometu robe EUR.1 ili izjava na računu koja dokazuje status podrijetla upotrijebljenih materijala, izdana ili napravljena u Zajednici ili u Hrvatskoj u skladu s ovim Protokolom, ili u nekoj od drugih zemalja ili teritorija navedenih u člancima 3. i 4., u skladu s pravilima podrijetla koja su jednaka pravilima u ovom Protokolu;

(e) odgovarajući dokazi u vezi rada ili obrade izvan Zajednice ili Hrvatske primjenom članka 12., što dokazuje da je udovoljeno zahtjevima tog članka.«

(11) Članak 31(1) zamijenjen je sljedećim:

»1. Za primjenu odredbi članka 22(1)(b) i članka 27(3) u slučajevima kad su proizvodi fakturirani u drugoj valuti osim eura, iznosi u nacionalnim valutama država članica Zajednice, Hrvatske i drugih zemalja ili teritorija navedenih u člancima 3. i 4. istovjetni iznosima izraženim u eurima utvrđivat će se godišnje sa svakom od dotičnih zemalja«.

(12) Dodatak ovoj Odluci je dodan Protokolu 4. uz Sporazum kao Dodatak V.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu prvog dana prvog mjeseca nakon datuma usvajanja.

Sastavljeno u Bruxellesu 23. svibnja 2011.

Za Vijeće za stabilizaciju i pridruživanje

Predsjedavajući

Tajnici

C. Ashton

G. Scaramucci M. Bakran Marcich

DODATAK

»DODATAK V.

PROIZVODI ISKLJUČENI IZ KUMULACIJE PREDVIĐENE U ČLANKU 3. I ČLANKU 4.

Oznaka KN	Opis proizvoda
1704 90 99	Ostali proizvodi od šećera, bez kaka.
1806 10 30 1806 10 90	Čokolada i ostali prehrambeni proizvodi što sadrže kakao - Kakao prah, s dodanim šećerom ili drugim sladilima: - - S masenim udjelom saharoze (uključujući invertni šećer izražen kao saharoza) ili izoglukoze izražene kao saharoza 65% ili većim, ali manjim od 80% - - S masenim udjelom saharoze (uključujući invertni šećer izražen kao saharoza) ili izoglukoze izražene kao saharoza 80% ili većim.
1806 20 95	- Ostali prehrambeni proizvodi s kakaom u blokovima, pločama ili šipkama mase veće od 2 kg ili u tekućem stanju, pasti, prahu, granulama ili u drugim oblicima u rasutom stanju, u spremnicima ili pakiranjima većim od 2 kg - - Ostalo - -- Ostalo
1901 90 99	Sladni ekstrakt; prehrambeni proizvodi od brašna, prekrupe, krupice, škroba ili sladnog ekstrakta, što ne sadrže kakao ili što sadrže manje od 40% masenog udjela kaka računano na potpuno odmašćenu osnovu, što nisu spomenuti niti uključeni na drugom mjestu; prehrambeni proizvodi od robe tarifnih brojeva 0401 do 0404 što ne sadrže kakao ili što sadrže manje od 5 % masenog udjela kaka računano na potpuno odmašćenu osnovu, što nisu spomenuti niti uključeni na drugom mjestu - Ostalo - - Ostalo (osim sladnog ekstrakta) - -- Ostalo
2101 12 98	Ostali proizvodi na osnovi kave
2101 20 98	Ostali proizvodi na osnovi čaja ili mate-čaja
2106 90 59	Prehrambeni proizvodi što nisu spomenuti niti uključeni na drugom mjestu - Ostalo - - Ostalo
2106 90 98	Prehrambeni proizvodi što nisu spomenuti niti uključeni na drugom mjestu: - Ostalo (osim koncentrata bjelančevina i teksturirane bjelančevinaste tvari) - - Ostalo - -- Ostalo
3302 10 29	Smjese mirisnih tvari i smjese (uključujući alkoholne otopine) na osnovi jedne ili više tih tvari, vrsta što ih se rabi kao sirovine u industriji; drugi pripravci na osnovi mirisnih tvari što ih se rabi u proizvodnji pića: - Za uporabu u prehrambenoj industriji i industriji pića - - Za uporabu u industriji pića: - -- Pripravci što sadrže svojstvene mirisne tvari za određenu vrstu pića: - ---Sa sadržajem alkohola većim od 0,5% vol. - ----Ostalo: - ----Što ne sadrži mliječne masti, saharoze, izoglukoze, glukozu ili škrob, ili s masenim udjelom mliječne masti manjim od 1,5%, 5% saharoze ili izoglukoze, 5% glukozu ili škroba - ----Ostalo

Članak 3.

Provedba ovoga Zakona u djelokrugu je središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove gospodarstva.

Članak 4.

Odluka iz članka 1. ovoga Zakona na snazi je od 1. lipnja 2011.

Članak 5.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 303-03/11-01/03

Zagreb, 1. srpnja 2011.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Luka Bebić, v. r.

[1]SL EU L 26, 28. 1. 2005., str. 3.

[2]Kako je definirano u Zaključcima Vijeća za opće poslove od 29. travnja 1997. i Priopćenju Komisije Vijeću i Europskom parlamentu od 26. svibnja 1999. o procesu stabilizacije i pridruživanja za zemlje Jugoistočne Europe – Bosnu i Hercegovinu, Hrvatsku, Saveznu Republiku Jugoslaviju, Bivšu Jugoslavensku Republiku Makedoniju i Albaniju.

[3]SL EZ L 35, 13. 2. 1996., str. 1.

[4]Odluka br. 1/95 Vijeća za pridruživanje između EZ i Turske od 22. prosinca 1995. o provedbi završne faze Carinske unije primjenjuje se na proizvode osim poljoprivrednih proizvoda kako je definirano u Sporazumu kojim se osniva udruženje između Europske ekonomske zajednice i Turske (SL EZ 217, 29. 12. 1964., str. 3687.) i osim ugljena i čeličnih proizvoda kako je definirano u Sporazumu između Europske zajednice za ugljen i čelik i Republike Turske o trgovini proizvodima obuhvaćenima Ugovorom o osnivanju Europske zajednice za ugljen i čelik (SL EZ L 227, 7.9.1996., str. 3.).

[5]Kako je definirano u Zaključcima Vijeća za opće poslove od travnja 1997. i Priopćenju Komisije od svibnja 1999. o uspostavi procesa stabilizacije i pridruživanja sa zemljama zapadnog Balkana.

[6]Odluka br. 1/95 Vijeća za pridruživanje između EZ i Turske od 22. prosinca 1995. primjenjuje se na proizvode osim poljoprivrednih proizvoda kako je definirano u Sporazumu kojim se osniva udruženje između Europske ekonomske zajednice i Turske i osim ugljena i čeličnih proizvoda kako je definirano u Sporazumu između Europske zajednice za ugljen i čelik i Republike Turske o trgovini proizvodima obuhvaćenima Ugovorom o osnivanju Europske zajednice za ugljen i čelik.

[7]Kako je definirano u Zaključcima Vijeća za opće poslove od travnja 1997. i Priopćenju Komisije od svibnja 1999. o uspostavi procesa stabilizacije i pridruživanja sa zemljama zapadnog Balkana.

[8]Odluka br. 1/95 Vijeća za pridruživanje između EZ i Turske od 22. prosinca 1995. primjenjuje se na proizvode osim poljoprivrednih proizvoda kako je definirano u Sporazumu kojim se osniva udruženje

između Europske ekonomske zajednice i Turske i osim ugljena i čeličnih proizvoda kako je definirano u Sporazumu između Europske zajednice za ugljen i čelik i Republike Turske o trgovini proizvodima obuhvaćenima Ugovorom o osnivanju Europske zajednice za ugljen i čelik.

**P.O. DRŽAVNOG TAJNIKA
RAVNATELJA CARINSKE UPRAVE
POMOĆNICA RAVNATELJA**

Zorica Kučić Vitaljić

Na znanje:

- Ured ravnatelja, ovdje;
- pomoćnicima ravnatelja, ovdje;
- carinarnicama, svima;
- Samostalna služba za drugostupanjski upravni postupak pri Ministarstvu financija;
- pismohrana.